

Bruxelles, 17. svibnja 2023.
(OR. en)

9474/23

LIMITE

MIGR 169
JAI 632
ASIM 59
SOC 322
EMPL 208
EDUC 165
IA 108
CODEC 890

NAPOMENA

Od:	Predsjedništvo
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. dok. Kom.:	8580/22 + ADD 1 - ADD 4
Predmet:	Prijedlog DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice te o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici (preinaka) – kompromisni tekst predsjedništva

Za delegacije se u prilogu nalazi najnovija verzija kompromisnog teksta predsjedništva o navedenom prijedlogu.

Predložene izmjene navedene su kako slijedi:

- novi tekst u odnosu na prijedlog Komisije označen je **podebljanim slovima**;
- novi tekst u odnosu na prethodnu verziju označen je **podebljanim i podcrtanim slovima**;
- izbrisani tekst u odnosu na prijedlog Komisije označen je simbolom [...];
- izbrisani tekst u odnosu na prethodnu verziju označen je simbolom [...].

Prijedlog

DIREKTIVE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice te o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici (preinaka)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 79. stavak 2. točke (a) i (b),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

¹ SL C 27, 3.2.2009., str. 114.

² SL C 257, 9.10.2008., str. 20.

³ Stajalište Europskog parlamenta od 24. ožujka 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća na prvom čitanju od 24. studenoga 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu). Stajalište Europskog parlamenta od 13. prosinca 2011. (još nije objavljeno u Službenom listu).

budući da:

- (1) Potreban je niz izmjena Direktive 2011/98/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁴. Radi jasnoće tu bi direktivu trebalo preinačiti.
- (2) Uvođenje jedinstvenog postupka obrade zahtjeva koji vodi do izdavanja kombinirane dozvole koja obuhvaća i boravišnu i radnu dozvolu u okviru jedinstvenog upravnog akta doprinijet će pojednostavnjenju i usklađivanju pravila koja se trenutačno primjenjuju u državama članicama.
- (3) Kako bi dopustile prvi ulazak na svoje državno područje, države članice trebale bi moći izdati jedinstvenu dozvolu ili vizu ako jedinstvenu dozvolu izdaju tek nakon ulaska. Države članice trebale bi pravodobno izdavati takve jedinstvene dozvole ili vize.
- (4) Trebalo bi utvrditi skup pravila kojima se uređuje postupak razmatranja zahtjeva za jedinstvenu dozvolu. Taj bi postupak trebao biti djelotvoran i izvediv, uzimati u obzir uobičajeno radno opterećenje uprava država članica te biti transparentan i pravičan kako bi se osigurala odgovarajuća pravna sigurnost za one na koje se to odnosi.
- (5) Odredbama ove Direktive ne bi se trebala dovoditi u pitanje nadležnost država članica da uređuju prihvrat državljana trećih zemalja u svrhu rada, uključujući opseg prihvata.

⁴ Direktiva 2011/98/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak i rad državljanima trećih zemalja na državnom području države članice te o zajedničkom skupu prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici (SL L 343, 23.12.2011., str. 1.).

- (6) Ova bi Direktiva trebala obuhvaćati radne odnose između [...] **državljana** trećih zemalja i poslodavaca. Ako se na temelju nacionalnog prava države članice dopušta prihvrat državljana treće zemlje putem agencija za privremeno zapošljavanje s poslovnim nastanom na njezinu državnom području i koje su u radnom odnosu s radnikom, takvi [...] **državljeni trećih zemalja** ne bi trebali biti isključeni iz područja primjene ove Direktive, **a sve odredbe ove Direktive koje se odnose na poslodavce trebale bi se jednako primjenjivati na takve agencije.**
- (7) Upućeni državljani trećih zemalja [...] ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Direktivom. To ne bi trebalo spriječiti da se s državljanima trećih zemalja koji zakonito borave i rade u državi članici i koji su upućeni u drugu državu članicu i dalje jednako postupa u odnosu na državljane države članice podrijetla za vrijeme njihova upućivanja u pogledu onih uvjeta zapošljavanja na koje ne utječe primjena Direktive 96/71/EZ **Europskog parlamenta i Vijeća**⁵.

[...]

- (9) Državljeni trećih zemalja koji su stekli status osobe s dugotrajnim boravkom u skladu s Direktivom Vijeća 2003/109/EZ⁶ ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Direktivom s obzirom na njihov globalno povlašteniji status i njihovu posebnu vrstu boravišne dozvole „osoba s dugotrajnim boravkom u EU-u”.

⁵ Direktiva 96/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 1996. o upućivanju radnika u okviru pružanja usluga (SL L 18, 21.1.1997., str. 1.).

⁶ Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravkom (SL L 16, 23.1.2004., str. 44.).

- (10) Državljeni trećih zemalja kojima je odobren prihvata na državno područje države članice na sezonski rad i koji su podnijeli zahtjev za prihvata ili im je odobren prihvata na državno područje države članice u skladu s Direktivom 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća⁷ ne bi trebali biti obuhvaćeni ovom Direktivom s obzirom na to da su obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2014/36/EU, kojom se uspostavlja poseban sustav.
- (11) Obveza država članica da utvrde treba li zahtjev podnijeti državljanin treće zemlje ili njegov poslodavac ne bi trebala dovoditi u pitanje bilo kakve aranžmane kojima se zahtijeva da obje stranke budu uključene u postupak. Države članice trebale bi [...] **razmotriti i ispitati zahtjeve za jedinstvenu dozvolu kada dotični državljanin treće zemlje boravi izvan državnog područja države članice u kojoj želi da mu se odobri prihvata, ili kada već boravi na državnom području te države članice kao nositelj valjane boravišne dozvole koju je izdala ta država članica. Države članice također bi trebale moći prihvatiti zahtjeve drugih državljana trećih zemalja koji zakonito borave na njihovu državnom području.**
- (12) Odredbe ove Direktive o jedinstvenom postupku obrade zahtjeva i o jedinstvenoj dozvoli ne bi se trebale odnositi na jedinstvene vize ili vize za dugotrajni boravak. [...] **Ako su ispunjeni zahtjevi utvrđeni pravom Unije ili nacionalnim pravom i ako država članica izdaje jedinstvene dozvole samo na svojem državnom području, dotična država članica trebala bi državljaninu treće zemlje izdati vizu potrebnu za dobivanje jedinstvene dozvole.**

⁷ Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika (SL L 94, 28.3.2014., str. 375.).

- (13) Rok za donošenje odluke o zahtjevu trebao bi uključivati [...] vrijeme potrebno za usklađivanje s provjerama stanja na tržištu rada **ako se takva provjera provodi u vezi s pojedinačnim zahtjevom za jedinstvenu dozvolu. Opća provjera stanja na tržištu rada koja nije povezana s pojedinačnim zahtjevom za jedinstvenu dozvolu stoga nije obuhvaćena rokom za donošenje odluke. Države članice trebale bi nastojati pravodobno izdati vizu potrebnu za dobivanje jedinstvene dozvole.**
- (14) U tu svrhu države članice trebale bi **nastojati zahtijevati od podnositelja zahtjeva da podnesu relevantne dokumente samo jednom i** provoditi samo jednu opsežnu provjeru dokumen[...]**ata** koje je dostavio podnositelj zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole i, **prema potrebi, vize potrebne za dobivanje dozvole** kako bi se izbjeglo udvostručavanje posla i produljenje postupaka. [...]
- (15) Imenovanje nadležnog tijela na temelju ove Direktive ne bi trebalo dovoditi u pitanje ulogu i odgovornosti ostalih tijela i, prema potrebi, socijalnih partnera, u pogledu razmatranja zahtjeva i donošenja odluke o njemu.
- (16) Međutim, rok za donošenje odluke o zahtjevu ne smije uključivati vrijeme potrebno za priznavanje stručnih kvalifikacija. Ova Direktiva ne bi trebala dovoditi u pitanje nacionalne postupke za priznavanje diploma.

- (17) Jedinstvena dozvola trebala bi biti sastavljena u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1030/2002⁸, čime se državama članicama omogućuje unošenje dodatnih informacija, a posebno o tome je li osobi dozvoljen rad. Država članica trebala bi navesti, među ostalim, za potrebe bolje kontrole migracija, ne samo na jedinstvenoj dozvoli, nego i na svim izdanim boravišnom dozvolama, informacije koje se odnose na dopuštenje za rad, bez obzira na vrstu dozvole ili boravišne dozvole na temelju koje je državljaninu treće zemlje odobren prihvrat na državno područje i na temelju koje mu je dan pristup tržištu rada te države članice.
- (18) Odredbe ove Direktive o boravišnim dozvolama za potrebe koje se ne odnose na rad trebale bi se primjenjivati samo na format takvih dozvola i ne bi trebale dovoditi u pitanje pravila Unije ni nacionalna pravila o postupcima prihvata i postupcima za izdavanje takvih dozvola.
- (19) Odredbe ove Direktive o jedinstvenoj dozvoli i boravišnoj dozvoli izdanima za potrebe koje se ne odnose na posao ne bi trebale sprečavati države članice da izdaju dodatni dokument kako bi se mogle dati preciznije informacije o radnom odnosu za koje u trenutačnom formatu boravišne dozvole nema dovoljno prostora. Takav dokument može služiti za sprečavanje iskorištavanja državljana trećih zemalja i borbu protiv nezakonitog zapošljavanja, no ne bi trebao biti obvezan za države članice niti služiti kao zamjena za radnu dozvolu čime bi se ugrozio koncept jedinstvene dozvole. Tehničke mogućnosti pružene u članku 4. Uredbe (EZ) br. 1030/2002 i točki (a)20. njezina Priloga mogu se koristiti i za pohranjivanje takvih informacija u elektroničkom formatu.

⁸ Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja (SL L 157, 15.6.2002., str. 1.).

- (20) Uvjeti i kriteriji na temelju kojih se zahtjev za izdavanje, izmjenu ili obnovu jedinstvene dozvole može odbiti ili na temelju kojih se jedinstvena dozvola može povući, trebali bi biti objektivni i utvrđeni u nacionalnom pravu, uključujući obvezu poštovanja načela povlaštenosti Unije kako je posebno navedeno u relevantnim odredbama akata o pristupanju iz 2003. i 2005. Odluke o odbijanju i povlačenju trebale bi biti propisno obrazložene.
- (21) Državljanima trećih zemalja koji posjeduju valjanu putnu ispravu i jedinstvenu dozvolu koju je izdala država članica koja u potpunosti primjenjuje schengensku pravnu stečevinu, trebali bi moći ući na državno područje država članica koje u potpunosti primjenjuju schengensku pravnu stečevinu i slobodno se kretati po njemu, tijekom razdoblja od najviše tri mjeseca unutar bilo kojeg šestomjesečnog razdoblja u skladu s Uredbom (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća⁹ i člankom 21. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada Ekonomske unije država Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama¹⁰ (Schengenska konvencija).

⁹ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23.3.2016., str. 1.).

¹⁰ SL L 239, 22.9.2000., str. 19.

- (22) U nedostatku horizontalnog zakonodavstva Unije, prava državljana trećih zemalja razlikuju se ovisno o državi članici u kojoj rade i o njihovom državljanstvu. S ciljem daljnjeg razvoja usklađene imigracijske politike i smanjenja razlike u pravima između građana Unije i državljana trećih zemalja koji zakonito rade u državi članici te nadopunjavanja postojeće pravne stečevine u području imigracije, trebalo bi utvrditi skup prava kako bi se posebno odredila područja u kojima se osigurava jednako postupanje prema državljanima države članice i državljanima trećih zemalja kojima još nije odobren dugotrajni boravak. Takve odredbe namijenjene su utvrđivanju minimalnih ravnopravnih uvjeta unutar Unije kako bi se priznalo da takvi državljani trećih zemalja svojim radom i plaćanjem poreza doprinose gospodarstvu Unije i kako bi poslužile kao zaštitna mjera za smanjenje nepoštene konkurencije između vlastitih državljana države članice i državljana trećih zemalja koja proizlazi iz mogućeg iskorištavanja potonjih. U ovoj Direktivi trebalo bi definirati radnika iz treće zemlje, ne dovodeći u pitanje tumačenje koncepta radnog odnosa u ostalim odredbama prava Unije, kao državljanina treće zemlje kojem je odobren prihvrat na državno područje države članice, koji zakonito boravi i kojem je u kontekstu plaćenog **radnog** odnosa odobreno ondje raditi u skladu s nacionalnim pravom ili praksom.

- (23) Svi državljani trećih zemalja koji zakonito borave i rade u državama članicama trebali bi uživati barem zajednički skup prava na temelju jednakog postupanja kao i državljani njihove države članice domaćina, bez obzira na početnu svrhu ili osnovu za prihvrat. Pravo na jednako postupanje u područjima obuhvaćenima ovom Direktivom ne bi trebalo dati samo onim državljanima trećih zemalja kojima je odobren prihvrat u državu članicu na rad, nego i onima kojima je odobren prihvrat u druge svrhe i koji su dobili pristup tržištu rada te države članice u skladu s odredbama Unije ili nacionalnog prava, uključujući članove obitelji radnika iz treće zemlje kojima je odobren prihvrat u državu članicu u skladu s Direktivom Vijeća 2003/86/EZ¹¹ i državljane trećih zemalja kojima je odobren prihvrat na državno područje države članice u skladu s Direktivom (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća¹².
- (24) Pravo na jednako postupanje u određenim područjima trebalo bi biti strogo povezano sa zakonitim boravištem državljanina treće zemlje i dopuštenim pristupom tržištu rada u državi članici, koji su sadržani u jedinstvenoj dozvoli koja uključuje odobrenje za boravak i rad te u boravišnim dozvolama izdanim u drugu svrhu koje sadrže informacije o dopuštenju za rad.

¹¹ Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji (SL L 251, 3.10.2003., str. 12.).

¹² Direktiva (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljanina trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova *au pair* (SL L 132, 21.5.2016., str. 21.).

- (25) Radni uvjeti iz ove Direktive trebali bi obuhvaćati barem plaću i otpuštanje, zdravlje i sigurnost na radu, radno vrijeme i godišnji odmor, uzimajući u obzir kolektivne ugovore koji su na snazi.
- (26) Država članica trebala bi priznati stručne kvalifikacije koje je državljanin treće zemlje stekao u drugoj državi članici na isti način kao i kvalifikacije građana Unije te bi trebala uzeti u obzir kvalifikacije stečene u trećoj zemlji u skladu s Direktivom 2005/36/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹³. Pravo na jednako postupanje dodijeljeno radnicima iz trećih zemalja u pogledu priznavanja diploma, potvrda i ostalih stručnih kvalifikacija u skladu s relevantnim nacionalnim postupcima ne bi trebalo dovoditi u pitanje nadležnost država članica za primanje takvih radnika iz trećih zemalja na svoja tržišta rada.

Radnici iz trećih zemalja trebali bi imati pravo na jednako postupanje u pogledu socijalne sigurnosti. Grane socijalne sigurnosti definirane su u Uredbi (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴. Odredbe ove Direktive o jednakom postupanju koje se odnose na socijalnu sigurnost trebale bi se primjenjivati i na radnike kojima je odobren prihvrat u državu članicu izravno iz treće zemlje. Međutim, ovom se Direktivom radnicima iz trećih zemalja ne bi trebalo davati više prava od onih koja su već predviđena postojećim pravom Unije u području socijalne sigurnosti za državljane trećih zemalja u prekograničnim slučajevima.

¹³ Direktiva 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija (SL L 255, 30.9.2005., str. 22.).

¹⁴ Uredba (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (SL L 166, 30.4.2004., str. 1.).

Neovisno o navedenom, kako je Sud presudio u predmetu C-302/19¹⁵, država članica ne smije odbiti ili smanjiti naknadu socijalne sigurnosti nositelju jedinstvene dozvole na temelju toga što neki ili svi članovi njegove obitelji ne borave na njezinu državnom području nego u trećoj zemlji ako tu naknadu dodjeljuje svojim državljanima bez obzira na mjesto boravišta članova njihove obitelji.

- (28) Države članice trebale bi osigurati barem jednako postupanje s državljanima trećih zemalja koji su zaposleni ili koji su, nakon minimalnom razdoblja zaposlenja, prijavljeni kao nezaposleni. Bilo kakva ograničenja jednakog postupanja u području socijalne sigurnosti na temelju ove Direktive ne bi trebala dovoditi u pitanje prava dodijeljena na temelju Uredbe (EU) br. 1231/2010 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶.
- (29) Pravo Unije ne ograničava ovlast država članica da organiziraju svoje sustave socijalne sigurnosti. Svaka država članica treba utvrditi uvjete na temelju kojih se odobravaju naknade socijalne sigurnosti, kao i iznos takvih naknada te razdoblje na koje se odobravaju. Međutim, pri izvršavanju takve ovlasti države članice trebale bi postupati u skladu s pravom Unije.
- (30) Jednako postupanje prema radnicima iz trećih zemalja ne bi se trebalo primjenjivati na mjere u području strukovnog obrazovanja koje se financiraju u okviru programâ socijalne pomoći.

¹⁵ **Točka 39.**

¹⁶ Uredba (EU) br. 1231/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o proširenju primjene Uredbe (EZ) br. 883/2004 i Uredbe (EZ) br. 987/2009 na državljane trećih zemalja koji tim uredbama još nisu obuhvaćeni isključivo na temelju svog državljanstva (SL L 344, 29.12.2010., str. 1.).

- (31) Kako bi se poboljšalo jednako postupanje prema radnicima iz trećih zemalja, države članice trebale bi predvidjeti djelotvorne, proporcionalne i odvraćajuće kazne za poslodavce u slučaju kršenja nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive, posebno u pogledu radnih uvjeta i slobode udruživanja[...].
- (32) Kako bi se osigurala pravilna provedba **nacionalnih odredaba donesenih na temelju** ove Direktive, države članice trebale bi [...] **predvidjeti** odgovarajuće mehanizme[...]za [...] praćenje [...]i [...], prema potrebi, djelotvorne i primjerene inspekcije [...]na svojim državnim područjima **u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom. [...] Službe zadužene za inspekciju rada ili druga nadležna tijela trebali bi, prema potrebi, imati pristup radnom mjestu.**
- (33) Države članice [...] **također bi trebale osigurati da postoje** djelotvorni mehanizmi s pomoću kojih radnici iz trećih zemalja mogu tražiti pravnu zaštitu i podnositi pritužbe izravno ili putem trećih strana koje, u skladu s kriterijima utvrđenima nacionalnim pravom, imaju legitiman interes za osiguravanje usklađenosti s ovom Direktivom, kao što su sindikati ili druga udruženja ili nadležna tijela. To se smatra nužnim za rješavanje situacija u kojima radnici iz trećih zemalja nisu svjesni postojanja mehanizama izvršenja ili ih oklijevaju upotrijebiti u vlastito ime, primjerice zbog straha od mogućih posljedica.
- (33a) **U kontekstu zaštite radnika, slične nacionalne mjere koje se odnose na praćenje, procjenu, inspekcije, sankcije i olakšavanje podnošenja pritužbi već bi trebale biti donesene i na snazi na nacionalnoj razini.**

- (34) Jedinstvenom dozvolom trebalo bi dopustiti državljaninu treće zemlje da promijeni poslodavca tijekom razdoblja njezine valjanosti. Države članice također bi trebale moći [...] **uvesti određene uvjete za promjenu poslodavca, uključujući obavijest ili postupak obrade zahtjeva [...]**i [...] provjeru stanja na tržištu rada [...]. Nadalje, države članice trebale bi moći zahtijevati da promjena poslodavca ne podrazumijeva promjenu zanimanja, uključujući, među ostalim, promjenu profesionalnog sektora ili bitnih značajki zaposlenja. Kako bi se spriječila potencijalna zlouporaba i zaštitili legitimni interesi poslodavaca koji ulažu resurse u zapošljavanje i osposobljavanje radnika iz trećih zemalja, države članice također bi trebale moći odrediti minimalno razdoblje tijekom kojeg nositelj jedinstvene dozvole mora raditi za prvog poslodavca prije promjene poslodavca. U iznimnim i propisno opravdanim slučajevima, na primjer u slučaju iskorištavanja nositelja jedinstvene dozvole ili ako poslodavac ne ispuni svoje pravne obveze u odnosu na nositelja jedinstvene dozvole, države članice trebale bi **dopustiti promjenu poslodavca prije isteka takvog minimalnog razdoblja**. Jedinstvena dozvola ne bi se trebala povući tijekom razdoblja od najmanje [...] **dva mjeseca** u slučaju nezaposlenosti njezina nositelja.
- (35) Ovu Direktivu trebalo bi primjenjivati ne dovodeći u pitanje povoljnije odredbe sadržane u pravu Unije i primjenjivim međunarodnim instrumentima.

- (36) Države članice trebale bi provoditi odredbe ove Direktive bez diskriminacije na temelju spola, rase, boje kože, etničkog ili socijalnog podrijetla, genetskih obilježja, jezika, vjere ili uvjerenja, političkog ili drugog mišljenja, pripadnosti nacionalnoj manjini, imovinskog stanja, rođenja, invaliditeta, dobi ili seksualne orijentacije, a posebno u skladu s Direktivom Vijeća 2000/43/EZ¹⁷ i Direktivom Vijeća 2000/78/EZ¹⁸.
- (37) Budući da ciljeve ove Direktive, odnosno uspostavljanje jedinstvenog postupka obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za državljane trećih zemalja za rad na državnom području države članice i zajednički skup prava za radnike iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici, ne mogu dostatno ostvariti države članice te se stoga zbog njezina opsega i učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (38) Ova Direktiva poštuje temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima u skladu s člankom 6. stavkom 1. UEU-a.

¹⁷ Direktiva Vijeća 2000/43/EZ od 29. lipnja 2000. o provedbi načela jednakog postupanja prema osobama bez obzira na njihovo rasno ili etničko podrijetlo (SL L 180, 19.7.2000., str. 22.).

¹⁸ Direktiva Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja (SL L 303, 2.12.2000., str. 16.).

- (39) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji (UEU) i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU), i ne dovodeći u pitanje članak [...]4. navedenog protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

[...]

- (40) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (41) Obvezu prenošenja ove Direktive u nacionalno pravo trebalo bi ograničiti na one odredbe koje predstavljaju suštinsku izmjenu u usporedbi s prijašnjom direktivom. Obveza prenošenja nepromijenjenih odredaba proizlazi iz prijašnje direktive.
- (42) Ovom Direktivom ne bi se trebale dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo direktiva, koji su navedeni u Prilogu I. dijelu B,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

1. Ovom Direktivom utvrđuje se:
 - (a) jedinstveni postupak obrade zahtjeva za izdavanje jedinstvene dozvole za boravak državljanima trećih zemalja za potrebe rada na državnom području države članice kako bi se pojednostavnili postupci za njihov prihvata i olakšala kontrola njihova statusa;
 - (b) zajednički skup prava radnika iz trećih zemalja koji zakonito borave u državi članici, bez obzira na svrhu zbog koje im je na početku odobren prihvata na državno područje te države članice, na temelju jednakog postupanja prema državljanima te države članice.
2. **Ova Direktiva ne utječe na pravo država članica da odrede opseg prihvata državljanima trećih zemalja u skladu s člankom 79. stavkom 5. UFEU-a.**

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „državljanin treće zemlje” znači osoba koja nije građanin Unije u smislu članka 20. stavka 1. UFEU-a;

- (b) „radnik iz treće zemlje” znači državljani treće zemlje kojem je odobren prihvata na državno područje države članice i koji zakonito boravi te mu je odobren rad u kontekstu [...] **plaćenog** radnog odnosa u toj državi članici u skladu s nacionalnim pravom ili praksom;

[...]

- (c) „jedinstvena dozvola” znači boravišna dozvola koju su izdala tijela države članice kojom se državljaninu treće zemlje omogućuje zakonit boravak na njezinu državnom području za potrebe rada;
- (d) „jedinstveni postupak obrade zahtjeva” znači svaki postupak koji, na temelju jedinstvenog zahtjeva državljanina treće zemlje ili njegova poslodavca za odobrenje boravka i rada na državnom području države članice, dovodi do odluke o tom zahtjevu za jedinstvenu dozvolu.

Članak 3.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na:

- (a) državljane trećih zemalja koji podnose zahtjev za boravak u državi članici za potrebe rada;
- (b) državljane trećih zemalja kojima je odobren prihvata u državu članicu za potrebe koje se ne odnose na rad u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom, kojima je dopušten rad i koji imaju boravišnu dozvolu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1030/2002; i

- (c) državljane trećih zemalja kojima je odobren prihvata u državu članicu za potrebe rada u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom.

2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na državljane trećih zemalja:

- (a) koji su članovi obitelji građana Unije koji su ostvarili ili ostvaruju svoje pravo na slobodu kretanja unutar Unije u skladu s Direktivom 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹;
- (b) koji, zajedno s članovima svojih obitelji, i bez obzira na svoje državljanstvo, uživaju prava na slobodu kretanja istovjetna pravima građana Unije na temelju ugovora ili između Unije i država članica ili između Unije i trećih zemalja;
- (c) koji su **upućeni, za vrijeme njihova upućivanja[...]**;
- (d) koji su podnijeli zahtjev za prihvata ili im je odobren prihvata na državno područje države članice kako bi radili kao osobe premještene unutar društva u skladu s Direktivom 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća²⁰;

¹⁹ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice (SL L 158, 30.4.2004., str. 77.).

²⁰ Direktiva 2014/66/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva (SL L 157, 27.5.2014., str. 1.).

- (e) koji su podnijeli zahtjev za prihvata ili im je odobren prihvata na državno područje države članice kao sezonskim radnicima u skladu s Direktivom 2014/36/EU ili osobama koje obavljaju poslove *au pair*[...];
- (f) kojima je odobren boravak u državi članici na temelju privremene zaštite **u skladu s Direktivom 2001/55/EZ** ili koji su podnijeli zahtjev za dozvolu za boravak na toj osnovi i čekaju odluku o svojem statusu;
- (g) koji su korisnici međunarodne zaštite na temelju Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća²¹ ili koji su zatražili međunarodnu zaštitu na temelju te direktive i o čijem zahtjevu nije donesena konačna odluka;
- (h) **koji su korisnici zaštite u skladu s nacionalnim pravom, međunarodnim obvezama ili praksom države članice ili su zatražili zaštitu u skladu s nacionalnim pravom, međunarodnim obvezama ili praksom države članice i o čijem zahtjevu nije donesena konačna odluka;**
- (i) koji imaju status državljanina trećih zemalja s dugotrajnim boravištem u skladu s Direktivom 2003/109/EZ;
- (j) čije je udaljšavanje obustavljeno na temelju činjeničnih ili pravnih razloga;

²¹ Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljanina trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni status izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20.12.2011., str. 9.).

- (k) koji su podnijeli zahtjev za prihvata ili im je odobren prihvat na državno područje države članice kao samozaposlenim radnicima;
- (l) koji su podnijeli zahtjev za prihvat ili im je odobren prihvat kao pomorcima radi zapošljavanja ili rada u bilo kojem svojstvu na brodu koji je registriran ili plovi pod zastavom države članice.
3. Države članice mogu odlučiti da se poglavlje II. ne primjenjuje na državljane trećih zemalja kojima je odobren rad na državnom području države članice u razdoblju koje ne premašuje šest mjeseci ili kojima je odobren prihvat u državu članicu u svrhu studiranja.
4. Poglavlje II. ne primjenjuje se na državljane trećih zemalja kojima je odobren rad na temelju vize.

POGLAVLJE II.

JEDINSTVENI POSTUPAK OBRADJE ZAHTJEVA I JEDINSTVENA DOZVOLA

Članak 4.

Jedinstveni postupak obrade zahtjeva

1. Zahtjev za izdavanje, izmjenu ili obnovu jedinstvene dozvole podnosi se putem jedinstvenog postupka obrade zahtjeva. Države članice određuju treba li zahtjev za jedinstvenu dozvolu podnijeti državljanin treće zemlje ili poslodavac državljanina treće zemlje. **Alternativno, države članice mogu dopustiti da zahtjev podnese bilo tko od njih dvoje. [...]**
2. **Zahtjev za jedinstvenu dozvolu razmatra se i ispituje kada dotični državljanin treće zemlje boravi izvan državnog područja države članice u kojoj želi da mu se odobri prihvati ili kada već boravi na državnom području te države članice kao nositelj valjane boravišne dozvole. Država članica također može, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, prihvatiti zahtjeve za jedinstvenu dozvolu koje su podnijeli drugi državljani trećih zemalja koji zakonito borave na njezinu državnom području.**
3. Države članice ispituju zahtjev koji je podnesen na temelju stavka 1. i donose odluku o izdavanju, izmjeni ili obnovi jedinstvene dozvole ako podnositelj zahtjeva ispunjava zahtjeve utvrđene pravom Unije ili nacionalnim pravom. Odluka o izdavanju, izmjeni ili obnovi jedinstvene dozvole predstavlja jedinstveni upravni akt koji sadrži boravišnu dozvolu i radnu dozvolu.

4. Pod uvjetom da su ispunjeni zahtjevi utvrđeni pravom Unije ili nacionalnim pravom i ako država članica izdaje jedinstvene dozvole samo na svojem državnom području, dotična država članica trebala bi državljaninu treće zemlje izdati vizu potrebnu **za dobivanje jedinstvene dozvole.**
5. Ako su predviđeni uvjeti ispunjeni, države članice izdaju jedinstvenu dozvolu državljanima trećih zemalja koji podnesu zahtjev za prihvrat i državljanima trećih zemalja kojima je već odobren prihvrat, a koji su podnijeli zahtjev za obnovu ili izmjenu njihove boravišne dozvole nakon stupanja na snagu nacionalnih provedbenih odredaba.

Članak 5.

Nadležno tijelo

1. Države članice imenuju tijelo nadležno za primanje zahtjeva i izdavanje jedinstvene dozvole.
2. Nadležno tijelo donosi odluku o [...] zahtjevu **za jedinstvenu dozvolu** što je prije moguće, a u svakom slučaju u roku od četiri mjeseca od datuma [...] **podnošenja potpunog zahtjeva.**

Rok iz prvog podstavka obuhvaća provjeru stanja na tržištu rada **ako se takva provjera provodi u vezi s pojedinačnim zahtjevom za jedinstvenu dozvolu [...]**. Rok se može produljiti u iznimnim **i propisno opravdanim** okolnostima[...] povezanim sa složenošću [...] zahtjeva, **uključujući, ako je primjenjivo, ispitivanje tržišta rada.**

Kada se odluka ne donese u roku predviđenom u ovom stavku, sve posljedice utvrđuju se nacionalnim pravom.

3. Nadležno tijelo obavješćuje podnositelja zahtjeva u pisanom obliku o odluci u skladu s postupkom za slanje obavijesti utvrđenim u relevantnom nacionalnom pravu.

4. Ako su informacije ili dokumenti kojima se podupire zahtjev nepotpuni s obzirom na kriterije utvrđene u nacionalnom pravu, nadležno tijelo pisanim putem obavješćuje podnositelja zahtjeva o potrebnim dodatnim informacijama ili dokumentima i određuje razuman rok za njihovo dostavljanje. Rok iz stavka 2. obustavlja se dok nadležno tijelo ili druga relevantna tijela ne prime dodatne potrebne informacije. Ako se dodatne informacije ili dokumenti ne dostave u određenom roku, nadležno tijelo može odbiti zahtjev.

Članak 6.

Jedinstvena dozvola

1. Države članice izdaju jedinstvenu dozvolu koristeći se jedinstvenim obrascem kako je utvrđeno Uredbom (EZ) br. 1030/2002 i navode informacije povezane s radnom dozvolom u skladu s točkama (a)12. i 16. njezina Priloga.

Države članice mogu navesti dodatne informacije povezane s radnim odnosom državljana trećih zemalja (kao što su ime odnosno naziv te adresa poslodavca, mjesto rada, vrsta posla, radno vrijeme, primanja) u papirnatom obliku ili takve podatke pohraniti u elektroničkom obliku kako je navedeno u članku 4. Uredbe (EZ) br. 1030/2002 i točki (a)20. njezina Priloga.

2. Pri izdavanju jedinstvene dozvole države članice ne izdaju dodatne dozvole kao dokaz odobrenja za pristup tržištu rada.

Članak 7.

Boravišne dozvole izdane za svrhe koje se ne odnose na rad

1. Pri izdavanju boravišnih dozvola u svrhe koje se ne odnose na rad u skladu s Uredbom (EZ) br. 1030/2002 države članice navode informacije povezane s radnom dozvolom bez obzira na vrstu dozvole.

Države članice mogu navesti dodatne informacije povezane s radnim odnosom državljana trećih zemalja (kao što su ime odnosno naziv te adresa poslodavca, mjesto rada, vrsta posla, radno vrijeme, primanja) u papirnatom obliku, ili takve podatke pohraniti u elektroničkom formatu kako je navedeno u članku 4. Uredbe (EZ) br. 1030/2002 i točki (a)20. njezina Priloga.

2. Pri izdavanju boravišnih dozvola u skladu s Uredbom (EZ) br. 1030/2002, države članice ne izdaju dodatne dozvole kao dokaz odobrenja za pristup tržištu rada.

Članak 8.

Postupovna jamstva

1. U pisanoj obavijesti navode se razlozi za odluku o odbijanju zahtjeva za izdavanje, izmjenu ili obnovu jedinstvene dozvole ili za odluku o povlačenju jedinstvene dozvole na temelju kriterija predviđenih pravom Unije ili nacionalnim pravom.

2. Odluka o odbijanju zahtjeva za izdavanje, izmjenu ili obnovu jedinstvene dozvole ili odluka o njezinu povlačenju mogu se osporiti zakonskim putem u dotičnoj državi članici u skladu s nacionalnim pravom. U pisanoj obavijesti iz stavka 1. navodi se sud ili upravno tijelo kojem dotična osoba može podnijeti žalbu, kao i rok za njezino podnošenje.
3. Zahtjev se može smatrati neprihvatljivim na temelju opsega prihvaćanja državljana trećih zemalja koji dolaze iz trećih zemalja radi posla i stoga se ne treba obraditi.

Članak 9.

Pristup informacijama

Države članice **državljanima trećih zemalja i budućem poslodavcu** omogućuju jednostavan pristup i na zahtjev osiguravaju:

- (a) odgovarajuće informacije[...] o cjelokupnoj dokaznoj dokumentaciji potrebnoj za podnošenje zahtjeva;
- (b) informacije o uvjetima ulaska i boravka, uključujući prava, obveze i postupovna jamstva državljana trećih zemalja i članova njihovih obitelji.

Članak 10.

Naknade

[...]Države članice mogu zahtijevati plaćanje naknade za obradu zahtjeva u skladu s ovom Direktivom. Visina naknada koje država članica utvrđuje za obradu zahtjeva ne smije biti nerazmjerna ili pretjerana.

Članak 11.

Prava na temelju jedinstvene dozvole

1. Ako je jedinstvena dozvola izdana **u skladu s nacionalnim pravom**, svojem nositelju tijekom razdoblja valjanosti daje pravo najmanje na:
 - (a) ulazak na državno područje i boravak na tom državnom području države članice koja je izdala jedinstvenu dozvolu, pod uvjetom da nositelj ispunjava sve uvjete za prihvrat u skladu s nacionalnim pravom;
 - (b) slobodan pristup cijelom državnom području države članice koja je izdala jedinstvenu dozvolu u granicama određenima nacionalnim pravom;
 - (c) obavljanje određene profesionalne djelatnosti odobrene na temelju jedinstvene dozvole u skladu s nacionalnim pravom;
 - (d) obaviještenost o pravima nositelja povezanim s dozvolom koja su dodijeljena na temelju ove Direktive i/ili nacionalnog prava.
2. [...]Države članice dopuštaju nositelju jedinstvene dozvole da [...] **promijeni poslodavca. Uz provjeru uvjeta za prihvrat u skladu s nacionalnim pravom, države članice promjenu poslodavca mogu uvjetovati bilo kojim od sljedećih uvjeta: [...]**

- (a) obavijest ili zahtjev podnesen nadležnim tijelima u dotičnoj državi članici u skladu s nacionalnim pravom. Ako se države članice odluče za postupak obavješćivanja, mogu se usprotiviti promjeni poslodavca u roku od 90 dana od datuma kada je poslana potpuna obavijest. Ako se države članice odluče za postupak podnošenja zahtjeva, donose odluku o zahtjevu u roku od 90 dana od datuma podnošenja potpunog zahtjeva. U oba slučaja pravo nositelja jedinstvene dozvole na promjenu poslodavca može se suspendirati na 90 dana dok dotična država članica provjeri uvjete iz točaka (b) i (c), kako je primjenjivo, i provjeri jesu li ispunjeni zahtjevi utvrđeni pravom Unije ili nacionalnim pravom [...];
- (b) [...] provjera stanja na tržištu rada i/ili zahtjev da promjena poslodavca ne podrazumijeva promjenu zanimanja ili
- (c) minimalno razdoblje tijekom kojeg nositelj jedinstvene dozvole mora raditi za prvog poslodavca. To minimalno razdoblje ne premašuje dvanaest mjeseci. U iznimnim i opravdanim slučajevima države članice dopuštaju promjenu poslodavca prije isteka takvog minimalnog razdoblja.

[...]

3. [...] Nezaposlenost sama po sebi ne predstavlja razlog za povlačenje [...] jedinstvene dozvole [...] pod uvjetom da:

- (a) **ukupno razdoblje nezaposlenosti nije dulje od dva mjeseca tijekom razdoblja valjanosti jedinstvene dozvole i**

- (b) o početku i, ako je primjenjivo, završetku svakog razdoblja nezaposlenosti obavješćuju se nadležna tijela dotične države članice, u skladu s relevantnim nacionalnim postupcima. Države članice utvrđuju obavješćuje li državljanin treće zemlje ili poslodavac državljanina treće zemlje nadležna tijela.

Ako nezaposleni nositelj jedinstvene dozvole pronađe novog poslodavca unutar dopuštenog razdoblja nezaposlenosti, države članice mogu uvjetovati početak novog zaposlenja uvjetima iz stavka 2. U tom slučaju države članice dopuštaju nositelju jedinstvene dozvole [...] da ostane na njihovu državnom području dok nadležna tijela ne [...] procijene jesu li ispunjeni uvjeti iz stavka 2. i uvjeti za prihvrat u skladu s nacionalnim pravom, kako je primjenjivo, čak i ako je [...] dopušteno razdoblje [...] nezaposlenosti isteklo.

4. Odstupajući od stavka 3., države članice mogu dopustiti da nositelj jedinstvene dozvole bude nezaposlen tijekom duljeg razdoblja. U tom slučaju države članice mogu zahtijevati od nositelja jedinstvene dozvole da dostavi dokaz o posjedovanju dostatnih sredstava za vlastito uzdržavanje bez korištenja sustava socijalne pomoći dotične države članice u odnosu na bilo koje razdoblje nezaposlenosti koje premašuje razdoblje od dva mjeseca iz stavka 3. točke (a).

POGLAVLJE III.

PRAVO NA JEDNAKO POSTUPANJE

Članak 12.

Pravo na jednako postupanje

1. Radnici iz trećih zemalja iz članka 3. stavka 1. točaka (b) i (c) imaju pravo na jednako postupanje kao državljani države članice u kojoj borave u pogledu:
- (a) radnih uvjeta, uključujući plaću i otpuštanje, kao i sigurnost na radnom mjestu;
 - (b) slobode udruživanja i povezivanja te članstva u organizaciji koja zastupa radnike ili poslodavce ili bilo kojoj organizaciji čiji se članovi bave određenim zanimanjem, uključujući prednosti koje daje takva organizacija, ne dovodeći u pitanje nacionalne odredbe o javnom poretku i javnoj sigurnosti;

- (c) obrazovanja i **strukovnog** osposobljavanja;
- (d) priznavanja diploma, potvrda i ostalih stručnih kvalifikacija u skladu s relevantnim nacionalnim postupcima;
- (e) grana socijalne sigurnosti kako je definirano Uredbom (EZ) br. 883/2004;
- (f) poreznih olakšica, u mjeri u kojoj se radnik smatra rezidentom u porezne svrhe u dotičnoj državi članici;
- (g) pristupa robi i uslugama te opskrbi robom i uslugama koji su stavljeni na raspolaganje javnosti uključujući postupke za dobivanje [...] smještaja kako je predviđeno nacionalnim pravom, ne dovodeći u pitanje ugovornu slobodu u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom;
- (h) usluga savjetovanja koje pružaju zavodi za zapošljavanje.

2. Države članice mogu ograničiti jednako postupanje:

- (a) na temelju stavka 1. točke (c):
 - i. ograničavanjem zahtjeva na one radnike iz trećih zemalja koji su u radnom odnosu ili koji su bili zaposleni i koji su prijavljeni kao nezaposleni;
 - ii. isključivanjem onih radnika iz trećih zemalja kojima je odobren prihvata na njihovo državno područje u skladu s Direktivom 2016/801/EU;

- iii. isključivanjem bespovratnih sredstava i zajmova za studij i smještaj ili ostalih bespovratnih sredstava i zajmova;
 - iv. utvrđivanjem posebnih preduvjeta uključujući poznavanje jezika i plaćanje školarina, u skladu s nacionalnim pravom, u pogledu pristupa sveučilišnom i postsekundarnom obrazovanju i osposobljavanju te strukovnom obrazovanju i osposobljavanju koje nije izravno povezano s određenom profesionalnom djelatnosti;
- (b) ograničavanjem prava dodijeljenih radnicima iz trećih zemalja na temelju stavka 1. točke (e), no ne ograničavaju takva prava radnicima iz trećih zemalja koji su u radnom odnosu ili koji su bili zaposleni najmanje šest mjeseci i koji su prijavljeni kao nezaposleni.

Osim toga, države članice mogu odlučiti da se stavak 1. točka (e) u pogledu obiteljskih naknada ne primjenjuje na državljane trećih zemalja kojima je odobren rad na državnom području države članice za razdoblje koje ne premašuje šest mjeseci, na državljane trećih zemalja kojima je odobren prihvata u svrhu studiranja **ili na državljane trećih zemalja kojima je odobren rad na temelju vize;**

- (c) na temelju stavka 1. točke (f) u odnosu na porezne olakšice, ograničavanjem zahtjeva na slučajeve kada se prijavljeno ili uobičajeno mjesto boravišta članova obitelji radnika iz trećih zemalja za koje se traže naknade nalazi na državnom području dotične države članice;

(d) na temelju stavka 1. točke (g):

- i. ograničavanjem zahtjeva na one radnike iz trećih zemalja koji su u radnom odnosu;
- ii. ograničavanjem pristupa[...] smještaju.

3. Pravo na jednako postupanje utvrđeno u stavku 1. ne dovodi u pitanje pravo države članice da povuče ili odbije obnoviti boravišnu dozvolu izdanu na temelju ove Direktive, boravišnu dozvolu izdanu u svrhu koja se ne odnosi na posao ili bilo koje drugo odobrenje za rad u državi članici.
4. Radnici iz trećih zemalja koji se sele u treću zemlju ili njihovi nadživjeli članovi obitelji koji borave u trećoj zemlji i na koje se prenose prava tih radnika, primaju, na temelju starosti, invaliditeta i smrti, zakonske mirovine ostvarene na temelju prethodnog zaposlenja tih radnika i stečene u skladu sa zakonodavstvom iz članka 3. Uredbe (EZ) br. 883/2004 pod istim uvjetima i po istim stopama kao i državljani dotične države članice kada se sele u treću zemlju.

Članak 13.

Praćenje, [...]procjena, inspekcije i sankcije

1. Države članice predviđaju mjere za sprečavanje mogućih [...] **zlouporaba i za kažnjavanje** poslodavaca za kršenje nacionalnih odredaba donesenih na temelju članka 12. [...] **Mjere** uključuju praćenje, procjenu i, prema potrebi, inspekcije u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom.

2. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na poslodavce koji krše nacionalne odredbe donesene na temelju članka 12. Predviđene su sankcije učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. [...]
3. Države članice osiguravaju da službe nadležne za inspekciju rada ili druga nadležna tijela i, kada je to predviđeno nacionalnim pravom [...] **za** domaće radnike, organizacije koje zastupaju interese radnika imaju pristup radnom mjestu.

Članak 14.

Olakšavanje podnošenja pritužbi

1. Države članice osiguravaju učinkovite mehanizme putem kojih radnici iz trećih zemalja mogu podnositi pritužbe protiv svojih poslodavaca [...] **izravno ili putem trećih strana koje imaju, u skladu s kriterijima utvrđenima njihovim nacionalnim pravom, legitiman interes za osiguravanje usklađenosti s nacionalnim odredbama donesenima na temelju ove Direktive, ili putem nadležnog tijela države članice ako je tako predviđeno nacionalnim pravom.**
2. Države članice osiguravaju da treće strane [...] **koje, u skladu s kriterijima utvrđenima njihovim nacionalnim pravom, imaju legitiman interes za osiguravanje usklađenosti s nacionalnim odredbama donesenima na temelju ove Direktive,** mogu, u ime radnika iz treće zemlje ili kao potpora radniku iz treće zemlje, uz njegovo odobrenje, sudjelovati u svim [...] **upravnim ili građanskim postupcima** čiji je cilj osigurati usklađenost s **nacionalnim odredbama donesenima na temelju ove Direktive.**

3. Države članice osiguravaju da radnici iz trećih zemalja imaju jednak pristup kao i državljani države članice u kojoj borave u pogledu **mjera za zaštitu od otpuštanja ili drugog nepovoljnog postupanja poslodavca kao reakcije na pritužbu unutar poduzeća ili na bilo koji sudski postupak čiji je cilj provedba usklađenosti s nacionalnim odredbama donesenima na temelju ove Direktive. [...]**

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Povoljnije odredbe

1. Ova se Direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje povoljnije odredbe:
 - (a) prava Unije, uključujući bilateralne i multilateralne sporazume između Unije, ili Unije i njezinih država članica, s jedne strane, i jedne ili više trećih zemalja, s druge strane; i
 - (b) bilateralnih ili multilateralnih sporazuma između jedne ili više država članica i jedne ili više trećih zemalja.
2. Ovom se Direktivom ne dovodi u pitanje pravo država članica da donesu ili zadrže odredbe koje su povoljnije za osobe na koje se ova Direktiva primjenjuje.

Članak 16.

Obavješćivanje opće javnosti

Svaka država članica općoj javnosti čini lako dostupnima redovito ažurirane informacije koje se odnose na:

- (a) uvjete prihvata i boravka državljana trećih zemalja na njezinu državnom području kako bi ondje radili;

- (b) cjelokupnu dokaznu dokumentaciju potrebnu za podnošenje zahtjeva;
- (c) informacije o uvjetima ulaska i boravka, uključujući prava, obveze i postupovna jamstva državljana trećih zemalja obuhvaćenih područjem primjene ove Direktive.

Članak 17.

Izvješćivanje

1. Komisija periodično, a prvi put najkasnije [...], Europskom parlamentu i Vijeću predstavlja izvješće o primjeni ove Direktive u državama članicama i predlaže izmjene koje smatra potrebnima.
2. Države članice svake godine, a prvi put najkasnije [], dostavljaju Komisiji (Eurostatu) statističke podatke o broju državljana trećih zemalja kojima je izdana jedinstvena dozvola tijekom prethodne kalendarske godine, u skladu s Uredbom (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća²². Ti se statistički podaci odnose na referentna razdoblja od jedne kalendarske godine, razvrstavaju se prema **državljanstvu, duljini valjanosti dozvola, spolu i dobi te, ako je dostupno, zanimanju [...]** i proslijeđuju se u roku od šest mjeseci nakon završetka referentnog razdoblja.

²² Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima (SL L 199, 31.7.2007., str. 23.).

Članak 18.

Prenošenje

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s [...] člankom 3. stavkom 2.**točkom (f)**, člankom 4.[...] **stavcima 2. [...] i 4.**, člankom 5. stavkom 2. **prvim i drugim** podstavkom, **člankom 7. stavkom 1.**, člankom 9., **člankom 10.**, člankom 11. stavcima od 2. do 4., [...] člankom 13., člankom 14. i člankom 16. do [dvije godine nakon stupanja na snagu]. Tekst tih mjera odmah dostavljaju Komisiji.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili su popraćene takvim upućivanjem pri njihovoj službenoj objavi. One sadržavaju i izjavu da se upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na direktivu stavljenu izvan snage ovom Direktivom smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 19.

Stavljanje izvan snage

Direktiva 2011/98/EU navedena u dijelu A Priloga I. stavlja se izvan snage s učinkom od *[dan nakon datuma navedenog u članku 18. stavku 1. prvom podstavku ove Direktive]*, ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje Direktive u nacionalno pravo, koji su navedeni u dijelu B Priloga I.

Upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

Članak 20.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 1., članak 2. [...], članak 3. stavak 1., članak 3. stavak 2. točke od (a) [...] **do (e)** [...] i od (h) do **(l)** [...], članak 3. stavci 3. i 4., članak 4.[...] stavci **1., 3. i [...] 5.**, članak 5. stavak 1. i **stavak 2. zadnji podstavak**, stavci 3. i 4., članak 6., članak 7. **stavak 2.**, članak 8., [...] članak 11. stavak 1., članak 12. [...] i članak 15. primjenjuju se od [dan nakon datuma iz članka 18. stavka 1. prvog podstavka].

Članak 21.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica

Dio A

**Direktiva stavljena izvan snage
(na koju se upućuje u članku 19.)**

Direktiva 2011/98/EU Europskog parlamenta i
Vijeća
(SL L 343, 23.12.2011., str. 1.)

Dio B

**Rokovi za prenošenje u nacionalno pravo
(iz članka 19.)**

Direktiva	Rok za prenošenje
2011/98/EU	25. prosinca 2013.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 2011/98/EU	Ova Direktiva
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2. [...]	Članak 2. [...]
Članak 3. [...]	Članak 3. [...]
Članak 4. stavak 1. prva i druga rečenica [...]	Članak 4. stavak 1. prva i druga rečenica [...]
Članak 4. stavak 1. treća rečenica	Članak 4. stavak 2.
Članak 4. stavak 2.	Članak 4. stavak 3.
Članak 4. stavak 3.	–
–	Članak 4. stavak 4. [...]
Članak 4. stavak 4.	Članak 4. stavak 5. [...]
Članak 5.	Članak 5.
Članak 6.	Članak 6.
Članak 7.	Članak 7.
Članak 8.	Članak 8.
Članak 9.	Članak 9. točka (a)
–	Članak 9. točka (b)
Članak 10.	Članak 10.
Članak 11.	Članak 11. stavak 1.
–	Članak 11. stavci 2. do 4.
Članak 12.	Članak 12.
–	Članak 13.
–	Članak 14.
Članak 13.	Članak 15.

Direktiva 2011/98/EU	Ova Direktiva
Članak 14.	Članak 16. točka (a)
–	Članak 16. točke (b) i (c)
Članak 15.	Članak 17.
Članak 16.	Članak 18.
–	Članak 19.
Članak 17.	Članak 20.
Članak 18.	Članak 21.
–	Prilog I.
–	Prilog II.